

EUROPAPARLAMENTET

2014 - 2019

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2013/0408(COD)

19.11.2014

*****I**

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om
rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga
förfaranden
(COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Caterina Chinnici

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv stil* i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv stil* i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv stil* i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv stil*. Textdelar som utgår markeras med symbolen ■ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	32

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden
(COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2013)0822),
 - med beaktande av artiklarna 294.2 och 82.2 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C7-0428/2013),
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A8-0000/2014).
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny text för parlamentet om den har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag eller ersätta det med ett nytt.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) Även om **alla** medlemsstater är parter i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen), den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, har erfarenheten visat att **detta** i sig inte alltid räcker för att skapa tillräckligt förtroende för andra staters straffrättsliga system.

Ändringsförslag

(3) Även om **bestämmelserna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna på vissa villkor är tillämpliga på medlemsstaterna, och även om dessa** medlemsstater är parter i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen), den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, har erfarenheten visat att **dessa omständigheter** i sig inte alltid räcker för att skapa tillräckligt förtroende för andra staters straffrättsliga system.

Or. it

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 6a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6a) Mot bakgrund av rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och Europadomstolen kan den straffrättsliga karaktären hos ett förfarande inte alltid fastställas enbart utifrån förfarandets rubricering och eventuella tillämpliga påföljder enligt den nationella lagstiftningen. För att uppnå målen i fördragen och detta direktiv och för att säkerställa fullständig respekt för de grundläggande rättigheterna, som

fastställs i bland annat stadgan om de grundläggande rättigheterna och Europakonventionen, är det vid tillämpningen av direktivet därför lämpligt att ta hänsyn inte bara till förfarandets formella rubricering i den nationella lagstiftningen, utan även till förfarandets konsekvenser för barnets liv och utveckling. Under alla omständigheter bör detta direktiv tillämpas om förfarandet kan leda till noteringar i kriminalregistret.

Or. it

Motivering

Skälet baserar sig på den s.k. Engel-rättspraxis som konsekvent tillämpas av både Europadomstolen i Strasbourg och Europeiska unionens domstol i Luxemburg. I texten betonas att man måste se till att staterna till fullo respekterar de grundläggande rättigheterna. Dessutom framhålls att man måste förebygga kränkningar samt fällande domar från de europeiska domstolarna.

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv Skäl 6b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6b) De garantier som fastställs i detta direktiv bör därför tillämpas, med eventuella nödvändiga ändringar, i alla de förfaranden som kan leda till restriktiva åtgärder eller i vart fall få betydande konsekvenser för barnets liv och därmed inverka på personlighetsutvecklingen. Garantierna bör också tillämpas i de fall då förfarandet – även om ingen påföljd åläggs – skulle kunna leda till ett beslut där det slås fast, om än bara implicit, att den berörda personen är ansvarig för det brott som han eller hon anklagats för. I inget av dessa fall bör tillämpningen av direktivet hindras av att förfarandena inte

har föranletts av handlingar som brottsrubricerats i nationell rätt, inte hålls inför en brottmålsdomstol eller inte medför påföljder som enligt nationell rätt är straffrättsliga i formell mening.

Or. it

Motivering

Skälet baserar sig på den s.k. Engel-rättspraxis som konsekvent tillämpas av både Europadomstolen i Strasbourg och Europeiska unionens domstol i Luxemburg. I texten betonas att man måste se till att staterna till fullo respekterar de grundläggande rättigheterna. Dessutom framhålls att man måste förebygga kränkningar samt fällande domar från de europeiska domstolarna. Hänvisningen till "eventuella nödvändiga ändringar" speglar den nödvändiga flexibilitet som måste finnas när direktivet tillämpas i de berörda fallen.

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv Skäl 9

Kommissionens förslag

(9) Detta direktiv bör också vara tillämpligt med avseende på brott som **samme** misstänkte eller tilltalade **har begått efter 18 års ålder och som** utreds och lagförs gemensamt med brott för vilka **straffrättsliga förfaranden inleddes mot den berörda personen före 18 års ålder**, på grund av att de hänger mycket nära samman med dessa.

Ändringsförslag

(9) Detta direktiv bör också vara tillämpligt med avseende på brott som **har begåtts efter det att den** misstänkte eller tilltalade **fyllt 18 år, om dessa brott** utreds och lagförs gemensamt med brott för vilka **detta direktiv är tillämpligt**, på grund av att de hänger mycket nära samman med dessa.

Or. it

Motivering

I överensstämmelse med oskuldspresumtionen tycks det inte lämpligt att tala om brott som "samme misstänkte eller tilltalade har begått", utan snarare om "brott som har begåtts". Ändringen av den sista delen av meningens har föranletts av de ändringar som gjorts av direktivets tillämpningsområde.

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv Skäl 10

Kommissionens förslag

(10) Om den berörda personen är över 18 år vid den tidpunkt då han eller hon blir misstänkt eller tilltalad i straffrättsliga förfaranden, **uppmuntras** medlemsstaterna **att** tillämpa rättssäkerhetsgarantierna i detta direktiv fram till dess att vederbörande har fyllt 21 år.

Ändringsförslag

(10) Om den berörda personen är över 18 år vid den tidpunkt då han eller hon blir misstänkt eller tilltalad i straffrättsliga förfaranden, **bör** medlemsstaterna, **särskilt om brottet begåtts innan barnet fyllt 18 år**, tillämpa rättssäkerhetsgarantierna i detta direktiv **åtminstone** fram till dess att vederbörande har fyllt 21 år.

Or. it

Motivering

Hänvisningen till 21-årsgränsen, som syftar till att ta hänsyn till att övergången till vuxenåldern generellt sett är en mer utdragen process i rikare länder, ingick i punkt 11 i rekommendationen av den 24 september 2003 från Europarådets ministerkommitté om nya sätt att hantera ungdomsbrottslighet och ungdomsrättsvårdens roll.

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv Skäl 11

Kommissionens förslag

(11) Medlemsstaterna bör fastställa barns ålder på grundval av barnens egna utsagor, kontroller av deras rättsliga ställning, granskning av dokumentation, annan bevisning och, om sådan bevisning inte finns tillgänglig eller är otillräcklig, på grundval av en medicinsk undersökning.

Ändringsförslag

(11) Medlemsstaterna bör fastställa barns ålder på grundval av barnens egna utsagor, kontroller av deras rättsliga ställning, granskning av dokumentation, annan bevisning och, om sådan bevisning inte finns tillgänglig eller är otillräcklig, på grundval av en medicinsk undersökning. **Om det kvarstår tvivel om huruvida personen är ett barn, bör detta presumeras i alla avseenden.**

Or. it

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv Skäl 14

Kommissionens förslag

(14) Med person med föräldraansvar avses varje person som har föräldraansvar för ett barn enligt definitionen i rådets förordning (EG) nr 2201/2003²⁶. Föräldraansvar är alla rättigheter och skyldigheter som en fysisk eller juridisk person har tillerkänts genom en dom, på grund av lag eller genom en överenskommelse med rättslig verkan, med avseende på ett barn eller dess egendom, bland annat vårdnad och umgänge.

²⁶ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar (EUT L 338, 23.12.2003, s. 1).

Ändringsförslag

(Berör inte den svenska versionen.)

Or. it

Motivering

(Berör inte den svenska versionen.)

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Skäl 15

Kommissionens förslag

(15) Barn bör ha rätt att hålla den person som har föräldraansvar underrättad om tillämpliga processuella rättigheter, **antingen** muntligt **eller** skriftligt. Denna information bör tillhandahållas utan dröjsmål och vara så utförlig som krävs för att säkerställa ett rättvist förfarande och ett

Ändringsförslag

(15) Barn bör ha rätt att hålla **även** den person som har föräldraansvar underrättad om tillämpliga processuella rättigheter, muntligt **och** skriftligt. Denna information bör tillhandahållas utan dröjsmål och vara så utförlig som krävs för att säkerställa ett rättvist förfarande och ett effektivt

effektivt utövande av barnets rätt till försvar. Om det skulle strida mot barnets bästa att informera personen med föräldraansvar om dessa rättigheter bör en annan lämplig vuxen informeras.

utövande av barnets rätt till försvar. Om det skulle strida mot barnets bästa att informera personen med föräldraansvar om dessa rättigheter bör en annan lämplig vuxen informeras.

Or. it

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv Skäl 16

Kommissionens förslag

(16) Barn bör inte kunna avstå från sin rätt att få tillgång till försvarare, eftersom de inte har förmåga att fullt ut förstå och följa straffrättsliga förfaranden. Därför bör närvaro *eller* biträde av en försvarare vara obligatoriskt för barn.

Ändringsförslag

(16) Barn bör inte kunna avstå från sin rätt att få tillgång till försvarare, eftersom de inte har förmåga att fullt ut förstå och följa straffrättsliga förfaranden. Därför bör närvaro *och* biträde av en försvarare vara obligatoriskt för barn.

Or. it

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv Skäl 17

Kommissionens förslag

(17) I vissa medlemsstater har andra myndigheter än en allmän åklagarmyndighet eller en domstol med behörighet i brottmål befogenhet att utdöma andra påföljder än frihetsberövande för mindre förseelser. Detta kan exempelvis handla om trafikförseelser som begås i stor skala och som kan komma att fastställas vid en poliskontroll. I sådana situationer *vore det orimligt att begära att* de behöriga myndigheterna *ska garantera obligatorisk tillgång till* försvarare. I sådana fall där

Ändringsförslag

(17) I vissa medlemsstater har andra myndigheter än en allmän åklagarmyndighet eller en domstol med behörighet i brottmål befogenhet att utdöma andra påföljder än frihetsberövande för mindre förseelser. Detta kan exempelvis handla om trafikförseelser som begås i stor skala och som kan komma att fastställas vid en poliskontroll. I sådana situationer *skulle det kunna strida mot barnets bästa att ålägga* de behöriga myndigheterna *att kräva rätt till obligatoriskt biträde av en*

medlemsstaternas lagstiftning föreskriver att en påföljd för mindre förseelser kan åläggas av en sådan myndighet, och där en sådan påföljd kan överklagas till en domstol med behörighet i brottmål eller där saken på annat sätt kan hänskjutas till en sådan, bör **obligatorisk tillgång** till försvarare endast gälla i förfaranden vid den domstolen till följd av ett sådant överklagande eller hänskjutande. I vissa medlemsstater kan ärenden som berör barn prövas av allmän åklagare, som kan ålägga påföljder. I sådana förfaranden bör barn ha **obligatorisk tillgång till advokat**.

försvarare. I sådana fall där medlemsstaternas lagstiftning föreskriver att en påföljd för mindre förseelser kan åläggas av en sådan myndighet, och där en sådan påföljd kan överklagas till en domstol med behörighet i brottmål eller där saken på annat sätt kan hänskjutas till en sådan, bör **rätten** till **obligatoriskt biträde av en** försvarare endast gälla i förfaranden vid den domstolen till följd av ett sådant överklagande eller hänskjutande. I vissa medlemsstater kan ärenden som berör barn prövas av allmän åklagare, som kan ålägga påföljder. I sådana förfaranden bör barn ha **obligatoriskt biträde av en försvarare**.

Or. it

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Skäl 18

Kommissionens förslag

(18) I vissa medlemsstater anses vissa mindre förseelser, särskilt mindre trafikförseelser, mindre förseelser mot kommunala föreskrifter och mindre förseelser mot allmän ordning vara brott. **Det vore oproportionerligt att begära att de behöriga myndigheterna ska garantera obligatorisk tillgång till försvarare med avseende på sådana mindre förseelser. Om lagstiftningen i en medlemsstat föreskriver att frihetsberövande kan inte användas som påföljd för mindre förseelser, bör rätten till obligatorisk tillgång till försvarare därför endast tillämpas vid förfaranden inför en domstol med behörighet i brottmål.**

Ändringsförslag

(18) I vissa medlemsstater anses vissa mindre förseelser, särskilt mindre trafikförseelser, mindre förseelser mot kommunala föreskrifter och mindre förseelser mot allmän ordning vara brott. **När det gäller sådana mindre förseelser skulle det kunna strida mot barnets bästa att ålägga de behöriga myndigheterna att kräva rätt till obligatoriskt biträde av en försvarare. Rätten till obligatoriskt biträde av en försvarare bör i alla händelser tillämpas vid förfaranden inför en domstol med behörighet i brottmål.**

Or. it

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Skäl 19

Kommissionens förslag

(19) Barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden bör ha rätt till en individuell bedömning för att fastställa deras särskilda behov av skydd, utbildning, fostran och social integration, så att det därigenom blir möjligt att **avgöra om och i vilken utsträckning de skulle behöva bli föremål för särskilda åtgärder i samband med de straffrättsliga förfarandena och för att bestämma omfattningen av deras straffrättsliga ansvar och huruvida en påföljd eller en utbildningsåtgärd vore mest lämplig för dem.**

Ändringsförslag

(19) Barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden bör ha rätt till en individuell bedömning för att fastställa deras särskilda behov av skydd, utbildning, fostran och social integration, så att det därigenom blir möjligt att **säkerställa att varje beslut som fattas under och efter förfarandet i största möjliga mån anpassas efter det enskilda fallet.**

Or. it

Motivering

Utgångspunkten för ändringsförslaget är att det ankommer på domstolen att i slutet av förfarandet fastställa om barnet är ansvarigt. Den individuella bedömningen, å sin sida, bör syfta till att skaffa fram den information som behövs för att i varje skede bedöma vilka åtgärder som bör vidtas. För att undvika missförstånd och förtydliga det allmänna syftet med den individuella bedömningen bör skälets lydelse ändras på det angivna sättet. Några av de delar som fanns med i skälets ursprungliga lydelse skulle dock kunna införas i artikeldelen.

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv Skäl 20

Kommissionens förslag

(20) För att säkerställa den personliga integriteten hos barn som anhållits eller häktats **har** barnet bör ha tillgång till en medicinsk undersökning. Den medicinska undersökningen bör utföras av läkare.

Ändringsförslag

(20) För att säkerställa den personliga integriteten hos **ett** barn som anhållits eller häktats, **bedöma barnets allmänna mentala och fysiska tillstånd och därigenom fastställa dess förmåga att medverka i förhör eller andra utrednings- eller bevisupptagningsåtgärder, eller eventuella andra åtgärder som vidtas eller**

planeras gentemot barnet, bör *det barnet och – om förfarandet så kräver – varje annat barn som är misstänkt eller tilltalat* ha tillgång till en medicinsk undersökning. Den medicinska undersökningen bör utföras av läkare.

Or. it

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv Skäl 21

Kommissionens förslag

(21) För att säkerställa ett tillräckligt skydd för barn som inte alltid förmår förstå innehållet i förhör som de genomgår, **och** att undvika att förhörsinnehållet ifrågasätts och att man på grund av detta måste göra om förhör i onödan, bör förhör med barn spelas in med ljud och bild. Detta inbegriper dock inte förhör som krävs för att identifiera barnet.

Ändringsförslag

(21) **Med tanke på att barn är särskilt sårbara kan förhören upplevas som traumatiserande, och det är nödvändigt att dessa hålls i närvaro av försvararen och, där så är lämpligt, den person som har föräldraansvaret eller någon annan lämplig vuxen och/eller sakkunniga. Ljud- och bildupptagningen av förhöret fungerar som en grundläggande skyddsmekanism, dels för att garantera att förhöret genomförs på rätt sätt, dels för att säkerställa ett tillräckligt skydd för barn som inte alltid förmår förstå innehållet i förhör som de genomgår. För att undvika att förhörsinnehållet ifrågasätts och att man på grund av detta måste göra om förhör i onödan, bör förhör med barn **därför** spelas in med ljud och bild. Detta inbegriper dock inte förhör som krävs för att identifiera barnet.**

Or. it

Ändringsförslag 15

Förslag till direktiv Skäl 22

Kommissionens förslag

(22) Det skulle emellertid vara **orimligt** att kräva att de behöriga myndigheterna säkerställer ljud- och bildupptagning **under alla omständigheter. Vederbörlig hänsyn bör tas till ärendets komplexitet, det påstådda brottets svårhetsgrad och hur allvarlig påföljd som kan komma i fråga.** Om ett barn frihetsberövas före fällande dom, bör eventuella förhör med barnet spelas in med ljud och bild.

Ändringsförslag

(22) Det skulle emellertid vara **oklokt** att kräva att de behöriga myndigheterna säkerställer ljud- och bildupptagning **även om detta inte ligger i barnets intresse.** Om ett barn frihetsberövas före fällande dom, bör eventuella förhör med barnet spelas in med ljud och bild.

Or. it

Motivering

Mot bakgrund av den tekniska utvecklingen, som gör det möjligt att extremt enkelt och till allt lägre kostnader göra bild- och ljudupptagningar, och med tanke på hur viktig denna garanti är, tycks det olämpligt att tillåta undantag av andra skäl än sådana som ligger i barnets intresse.

Ändringsförslag 16

Förslag till direktiv Skäl 25

Kommissionens förslag

(25) Barn är särskilt sårbara vid frihetsberövande. Särskilda ansträngningar bör göras för att undvika frihetsberövande av barn med hänsyn till den inneboende risken för deras fysiska, psykiska och sociala utveckling. De behöriga myndigheterna bör överväga alternativa åtgärder och använda sådana åtgärder närhelst det ligger i barnets intresse. Detta kan innebära en skyldighet att rapportera till en behörig myndighet, en begränsning av kontakterna med vissa personer, ett krav att genomgå terapeutisk behandling eller behandling mot missbruk samt deltagande i **utbildningsåtgärder.**

Ändringsförslag

(25) Barn är särskilt sårbara vid frihetsberövande. Särskilda ansträngningar bör göras för att undvika frihetsberövande av barn med hänsyn till den inneboende risken för deras fysiska, psykiska och sociala utveckling. De behöriga myndigheterna bör överväga alternativa åtgärder och använda sådana åtgärder närhelst det ligger i barnets intresse. Detta kan innebära en skyldighet att rapportera till en behörig myndighet, en begränsning av kontakterna med vissa personer, ett krav att genomgå terapeutisk behandling eller behandling mot missbruk samt deltagande i **åtgärder på utbildningsområdet.**

Motivering

Det skulle kunna strida mot oskuldspresumtionen att införa en ”skyldighet” att delta i ”utbildningsåtgärder” innan det slutligen fastställs huruvida barnet är ansvarigt.

Ändringsförslag 17

**Förslag till direktiv
Skäl 28**

Kommissionens förslag

(28) Rättegångar mot barn bör hållas bakom stängda dörrar, för att skydda deras privatliv och underlätta deras återintegrering i samhället. I särskilda **undantagsfall** bör domstolen **kunna besluta att** en förhandling **ska** vara offentlig, efter det att vederbörlig hänsyn har tagits till barnets bästa.

Ändringsförslag

(28) Rättegångar mot barn bör hållas bakom stängda dörrar, för att skydda deras privatliv och underlätta deras återintegrering i samhället. **Endast** i särskilda **fall** bör domstolen **ha möjlighet att låta** en förhandling vara offentlig, efter det att vederbörlig hänsyn har tagits till barnets bästa. **Medlemsstaterna bör försöka skydda barnets privatliv i samband med det straffrättsliga förfarandet och dess konsekvenser, även när det gäller eventuella överträdelser som begåtts via kommunikationsmedel, t.ex. internet, och underlätta återintegreringen i samhället för det barn som är inblandat i det straffrättsliga förfarandet, genom att vidta åtgärder i syfte att undvika diskriminering och marginalisering.**

Ändringsförslag 18

**Förslag till direktiv
Artikel 2 – punkt 4a (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4a. Detta direktiv ska även vara tillämpligt på personer som när de misstänks eller

tilltalas i ett straffrättsligt förfarande redan har fyllt 18 år men ännu inte 21, förutsatt att brottet begåtts innan dessa personer fyllt 18.

Or. it

Motivering

Hänvisningen till 21-årsgränsen, som syftar till att ta hänsyn till att övergången till vuxenåldern generellt sett är en mer utdragen process i rikare länder, ingick i punkt 11 i rekommendationen av den 24 september 2003 från Europarådets ministerkommitté om nya sätt att hantera ungdomsbrottslighet och ungdomsvårdens roll.

Ändringsförslag 19

Förslag till direktiv Artikel 3 – stycke 1

Kommissionens förslag

Med barn avses i detta direktiv en person som är yngre än 18 år.

Ändringsförslag

I detta direktiv ***gäller följande definitioner:***

– ***barn:*** en person som är yngre än 18 år.
Om det även efter efterforskningar kvarstår tvivel om huruvida personen är ett barn, ska detta presumeras i alla avseenden.

Or. it

Ändringsförslag 20

Förslag till direktiv Artikel 3 – stycke 1 – strecksats 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

– ***person med föräldraansvar:*** varje person som har föräldraansvar för ett barn enligt definitionen i artikel 2.7 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003.

Or. it

Ändringsförslag 21

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn snabbt informeras om sina rättigheter i enlighet med direktiv 2012/13/EU. **De skall också informeras om** följande rättigheter **inom det tillämpningsområde som gäller för direktiv 2012/13/EU:**

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn snabbt informeras – **skriftligt och muntligt och på ett sätt som lämpar sig för barnets ålder och intellektuella kapacitet** – om **genomförandet av förfarandet och om** sina rättigheter i enlighet med direktiv 2012/13/EU, **inklusive** följande rättigheter:

Or. it

Ändringsförslag 22

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1 – led 2

Kommissionens förslag

(2) Rätten **till** försvarare i enlighet med artikel 6.

Ändringsförslag

(2) Rätten **att biträdas av en** försvarare i enlighet med artikel 6.

Or. it

Motivering

Ändringen hör ihop med de föreslagna ändringarna av artikel 6.

Ändringsförslag 23

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1 – led 5

Kommissionens förslag

(5) Rätten till frihet och rätten till särbehandling vid frihetsberövande i

Ändringsförslag

(5) Rätten till frihet och rätten till särbehandling vid **gripande och** frihetsberövande i enlighet med artiklarna

enlighet med artiklarna 10 och 12.

10 och 12.

Or. it

Motivering

Tillägget av denna text hör ihop med införandet av en ny punkt i artikel 12 om garantier vid gripande av barn.

Ändringsförslag 24

Förslag till direktiv

Artikel 4 – punkt 1 – led 9a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***(9a) Rätten till effektiva rättsmedel i
enlighet med artikel 19.***

Or. it

Motivering

Tillägget av denna text hör ihop med införandet av en ny artikel om effektiva rättsmedel. De formuleringar som används motsvarar dem som redan finns i andra direktiv inom det ”paket” som fastställs i ”färdplanen”.

Ändringsförslag 25

Förslag till direktiv

Artikel 5 – stycke 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att den person som har föräldraansvar för barnet eller, om detta skulle strida mot barnets bästa, en annan lämplig vuxen, erhåller samma information som barnet mottar i enlighet med artikel 4.

Medlemsstaterna ska se till att den person som har föräldraansvar för barnet eller, om detta skulle ***vara omöjligt eller*** strida mot barnets bästa, en annan lämplig vuxen ***som valts av barnet och godkänts av den behöriga myndigheten, eller – om barnet inte har valt någon person – en person som utsetts av den behöriga myndigheten och godkänts av barnet, så snart som möjligt*** erhåller samma information som

barnet mottar i enlighet med artikel 4.

Or. it

Motivering

Om det inte går att nå den person som har föräldraansvar för barnet ska "en annan lämplig vuxen" kontaktas. Det är viktigt att förtydliga hur denna person, som har en viktig roll, ska väljas i enlighet med denna artikel och hela direktivet, som på flera andra ställen använder samma benämning. Även i dessa fall måste man alltså hänvisa till den generella regeln i denna artikel.

Ändringsförslag 26

Förslag till direktiv Artikel 6 – rubriken

Kommissionens förslag

Rätt till **obligatorisk tillgång till** försvarare

Ändringsförslag

Rätt till **obligatoriskt biträde av en** försvarare

Or. it

Motivering

Syftet med den föreslagna formuleringen är att klargöra att försvararen måste kunna hjälpa och biträda barnet under förfarandet, och inte bara ge vederbörande "externt" stöd.

Ändringsförslag 27

Förslag till direktiv Artikel 6 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn biträds av en försvarare **under hela de straffrättsliga förfarandena, i enlighet med direktiv 2013/48/EU**. Barn ska inte ha möjlighet att avstå från sin rätt **till tillgång till** försvarare.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn biträds av en försvarare **i varje skede av förfarandet**. Barn ska inte ha möjlighet att avstå från sin rätt **att biträdas av en** försvarare.

Or. it

Motivering

Syftet med den föreslagna formuleringen är att klargöra att försvararen måste kunna hjälpa och biträda barnet under hela förfarandet, och inte bara ge vederbörande ”externt” stöd.

Ändringsförslag 28

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. För detta ändamål ska barn bedömas individuellt. Bedömningen ska särskilt beakta barnets personlighet och mognad samt dess ekonomiska **och sociala** bakgrund.

Ändringsförslag

2. För detta ändamål ska barn bedömas individuellt. Bedömningen ska särskilt beakta barnets personlighet och mognad samt dess **familjebakgrund och ekonomiska, sociala och miljömässiga** bakgrund. **Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de mest sårbara barnen.**

Or. it

Motivering

Hänvisningen till ”de mest sårbara barnen” finns även i riktlinjerna från Europarådets ministerkommitté om barnanpassad rättskipning.

Ändringsförslag 29

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Den individuella bedömningen ska äga rum i ett lämpligt skede av förfarandet och i alla händelser innan åtal väcks.

Ändringsförslag

3. Den individuella bedömningen ska äga rum i ett **så tidigt och** lämpligt skede **som möjligt** av förfarandet och i alla händelser innan åtal väcks **eller frihetsberövande åtgärder vidtas, utom i de fall då detta inte är möjligt.**

Or. it

Motivering

Med tanke på att den individuella bedömningen är viktig för hela förfarandet har det ansetts lämpligt att förtydliga att denna bör äga rum i början av förfarandet. Om det inte går att genomföra bedömningen innan den personliga friheten inskränks, måste den genomföras direkt därefter.

Ändringsförslag 30

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 4

Kommissionens förslag

4. Omfattningen och de närmare formerna för den individuella bedömningen kan variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, **det påstådda brottets svårhetsgrad samt den påföljd som kommer att åläggas om barnet befins skyldigt till det påstådda brottet, oavsett om barnet tidigare har kommit i kontakt med de behöriga myndigheterna i samband med straffrättsliga förfaranden.**

Ändringsförslag

4. Omfattningen och de närmare formerna för den individuella bedömningen kan variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet **och beroende på vad som anses vara barnets bästa.**

Bedömningen ska lyfta fram och dokumentera alla uppgifter om barnets individuella egenskaper och situation som den behöriga myndigheten kan ha nytta av för att

a) fastställa om barnet ska omfattas av särskilda åtgärder i samband med förfarandet,

b) bedöma om eventuella säkerhetsåtgärder är lämpliga och effektiva,

c) i slutet av förfarandet anta beslut inom sitt eget ansvarsområde.

Or. it

Motivering

Syftet med dessa tillägg är att närmare förtydliga den individuella bedömningens mål och innehåll. Man måste vid denna bedömning lyfta fram och dokumentera varje aspekt som kan

användas för att se till att barnets bästa företräds på lämpligt sätt och beaktas i alla de beslut som den behöriga myndigheten måste fatta i samband med förfarandet.

Ändringsförslag 31

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 5

Kommissionens förslag

5. Den individuella bedömningen ska utföras i nära samverkan med barnet.

Ändringsförslag

5. Den individuella bedömningen ska utföras i nära samverkan med barnet.
Bedömningen ska utföras av kvalificerad personal och inom ramen för en tvärdisciplinär strategi, och där så anses lämpligt ska den person som har föräldraansvaret eller en annan lämplig vuxen och/eller sakkunniga delta i bedömningen.

Or. it

Motivering

Syftet med dessa förtydliganden är att det bättre ska framgå hur den individuella bedömningen i detta enskilda fall skulle kunna genomföras för att syftena i den ovannämnda punkten ska uppnås.

Ändringsförslag 32

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 7

Kommissionens förslag

7. Medlemsstaterna får göra undantag från kravet ***i punkt 1 när det med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet vore oproportionerligt*** att utföra en individuell bedömning, ***oavsett om barnet tidigare har kommit i kontakt med de behöriga myndigheterna i samband med straffrättsliga förfaranden.***

Ändringsförslag

7. Medlemsstaterna får göra undantag från kravet att utföra en individuell bedömning, ***eller från kravet att utföra den i nära samverkan med barnet, om detta undantag är berättigat av omständigheterna i fallet och överensstämmer med barnets bästa.***

Or. it

Motivering

Med tanke på den individuella bedömningens mål och betydelse tycks det olämpligt att tillåta undantag som inte värnar om eller överensstämmer med barnets bästa.

Ändringsförslag 33

Förslag till direktiv Artikel 8 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. *Vid frihetsberövande av barn* ska medlemsstaterna se till att barnet har tillgång till en medicinsk undersökning, särskilt för att bedöma barnets allmänna mentala och fysiska tillstånd, och därigenom fastställa dess förmåga att medverka i förhör eller andra utrednings- eller bevisupptagningsåtgärder, eller andra åtgärder som vidtas eller planeras gentemot barnet.

Ändringsförslag

1. *Om ett barn frihetsberövas, eller om det är nödvändigt för att fullgöra förfarandet,* ska medlemsstaterna se till att barnet *utan dröjsmål* har tillgång till en medicinsk undersökning, särskilt för att bedöma barnets allmänna mentala och fysiska tillstånd, och därigenom fastställa dess förmåga att medverka i förhör eller andra utrednings- eller bevisupptagningsåtgärder, eller andra åtgärder som vidtas eller planeras gentemot barnet.

Or. it

Ändringsförslag 34

Förslag till direktiv Artikel 8 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Slutsatserna av den medicinska undersökningen ska dokumenteras skriftligen.

Ändringsförslag

3. Slutsatserna av den medicinska undersökningen ska dokumenteras skriftligen, *och alla efterföljande åtgärder som krävs för att skydda barnets fysiska och mentala hälsa ska vidtas så snart som möjligt.*

Or. it

Ändringsförslag 35

Förslag till direktiv Artikel 9 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att förhör med barn som utförs av polis eller andra brottsbekämpande eller rättsliga myndigheter **innan åtal väcks spelar** in med ljud och bild, såvida det inte **är oproportionerligt med hänsyn till hur komplicerat ärendet är, det påstådda brottets svårhetsgrad och hur allvarlig påföljd som kan komma i fråga.**

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att förhör med barn som utförs av polis eller andra brottsbekämpande eller rättsliga myndigheter **spelas** in med ljud och bild, såvida det inte **strider mot barnets bästa.**

Or. it

Motivering

Mot bakgrund av den tekniska utvecklingen, som gör det möjligt att extremt enkelt och till allt lägre kostnader göra bild- och ljudupptagningar, och med tanke på hur viktig denna garanti är, tycks det olämpligt att tillåta undantag av andra skäl än sådana som ligger i barnets intresse.

Ändringsförslag 36

Förslag till direktiv Artikel 11 – punkt 2 – led d

Kommissionens förslag

(d) terapeutisk behandling eller avvänjning,

Ändringsförslag

(d) **deltagande i program för** terapeutisk behandling eller avvänjning,

Or. it

Ändringsförslag 37

Förslag till direktiv Artikel 11 – punkt 2 – led e

Kommissionens förslag

(e) deltagande i **utbildningsåtgärder**.

Ändringsförslag

(e) deltagande i **åtgärder på utbildningsområdet**.

Or. it

Motivering

Det skulle kunna strida mot oskuldspresumtionen att införa en "skyldighet" att delta i "utbildningsåtgärder" innan det slutligen fastställs huruvida barnet är ansvarigt.

Ändringsförslag 38

**Förslag till direktiv
Artikel 12 – punkt -1 (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

-1. Medlemsstaterna ska se till att gripanden av barn sker på grundval av förfaranden och medföljande skyddsmekanismer som är anpassade efter barnets ålder och mognadsnivå och att barnet, när det har frihetsberövats, omedelbart kan besökas av den person som har föräldraansvar för barnet eller en annan lämplig vuxen enligt artikel 5.

Or. it

Motivering

Att gripas och förhöras kan vara traumatiserande för barn. Därför måste det finnas en miniminivå av garantier, även mot bakgrund av Europarådets riktlinjer om barnanpassad rättskipning.

Ändringsförslag 39

**Förslag till direktiv
Artikel 12 – punkt 1**

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att frihetsberövade barn hålls åtskilda från vuxna, såvida det inte **anses ligga** i barnets intresse att denna åtgärd inte vidtas. **När ett frihetsberövat barn uppnår 18 års ålder ska medlemsstaterna ge möjlighet att fortsätta det avskilda frihetsberövandet, om det är befogat med hänsyn till den frihetsberövade personens personliga omständigheter.**

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att frihetsberövade barn hålls åtskilda från vuxna **och att det avskilda frihetsberövandet kan fortsätta när barnet fyllt 18 år**, såvida det inte **ligger** i barnets intresse att denna åtgärd inte vidtas.

Or. it

Ändringsförslag 40

**Förslag till direktiv
Artikel 12 – punkt 2 – led a**

Kommissionens förslag

(a) garantera och bevara barnets hälsa och fysiska utveckling,

Ändringsförslag

(a) garantera och bevara barnets hälsa och fysiska **och psykiska** utveckling,

Or. it

Ändringsförslag 41

**Förslag till direktiv
Artikel 12 – punkt 2 – led aa (nytt)**

Kommissionens förslag

(aa) skydda barnets värdighet och identitet,

Ändringsförslag

Or. it

Ändringsförslag 42

Förslag till direktiv Artikel 12 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2a. Medlemsstaterna ska se till att det finns lämpliga rättsmedel för det frihetsberövade barnet, barnets försvarare, den person som har föräldraansvaret eller andra lämpliga vuxna. Medlemsstaterna ska också se till att det regelbundet genomförs oberoende inspektioner av anstaltarnas tillstånd och behandlingen av de frihetsberövade och ska dra relevanta slutsatser av dessa inspektioner.

Or. it

Motivering

För att säkerställa att tillståndet på anstalterna för de personer som frihetsberövats i ett straffrättsligt förfarande och det sätt på vilket personerna behandlas är lämpligt och i överensstämmelse med deras grundläggande rättigheter bör medlemsstaterna se till att de har effektiva rättsmedel och att oberoende organ genomför regelbundna inspektioner av anstalterna.

Ändringsförslag 43

Förslag till direktiv Artikel 15 – stycke 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna **ska** se till att den person som har föräldraansvar eller en annan lämplig vuxen som avses i artikel 5 har tillträde till domstolsförhandlingar som berör barnet.

Under förutsättning att det inte strider mot barnets bästa ska medlemsstaterna se till att den person som har föräldraansvar eller en annan lämplig vuxen som avses i artikel 5 har tillträde till domstolsförhandlingar som berör barnet ***och, där så är lämpligt, kan närvara vid de andra stegen i förfarandet då barnet är***

närvarande.

Or. it

Motivering

Det är principiellt viktigt för barnet att den person som har föräldraansvar eller en annan lämplig vuxen finns nära tillgänglig under förfarandet. För att värna om barnets bästa bör staterna därför låta dem vara närvarande, såvida det inte finns goda skäl för att inte låta dem vara det. Närvaron av den person som har föräldraansvar anses förresten inte bara vara en rättighet, utan en skyldighet enligt punkt 10 i rekommendationen från Europarådets ministerkommitté av den 24 september 2003.

Ändringsförslag 44

**Förslag till direktiv
Artikel 16 – rubriken**

Kommissionens förslag

Barns rätt att **närvara** personligen **vid** den rättegång som syftar till att avgöra frågan om deras skuld

Ändringsförslag

Barns rätt att personligen **delta i** den rättegång som syftar till att avgöra frågan om deras skuld

Or. it

Motivering

Syftet med denna ändring är att betona hur viktigt det är att barnet fullt ut och medvetet deltar i förfarandet och inte bara närvarar som passiv åskådare.

Ändringsförslag 45

**Förslag till direktiv
Artikel 16 – punkt 1**

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn **är** närvarande vid rättegången.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att barn **kan delta i** rättegången **och ska vidta alla lämpliga åtgärder för att göra det möjligt för dem att delta fullt ut, bland annat genom att ge dem tillfälle att höras och framföra sina synpunkter.**

Motivering

Syftet med denna ändring är att betona hur viktigt det är att barnet fullt ut och medvetet deltar i förfarandet på ett aktivt sätt och inte bara närvarar som passiv åskådare. Barns rätt att höras – antingen direkt eller via ett ombud – i alla förfaranden som rör dem, i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, fastställs i artikel 12 i FN:s generalförsamlingskonvention av den 20 november 1998 om barnets rättigheter, i rekommendationen från Europarådets ministerkommitté och i artikel 24 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Ändringsförslag 46**Förslag till direktiv
Artikel 18 – stycke 1***Kommissionens förslag*

Medlemsstaterna ska se till att nationell lagstiftning om rättshjälp garanterar ett effektivt utövande av den rätt **till tillgång till** försvarare som avses i artikel 6.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att nationell lagstiftning om rättshjälp garanterar ett effektivt utövande av den rätt **att biträdas av en** försvarare som avses i artikel 6.

Motivering

Ändringen hör ihop med den föreslagna ändringen av artikel 6.

Ändringsförslag 47**Förslag till direktiv
Artikel 18a (ny)***Kommissionens förslag**Ändringsförslag***Artikel 18a****Rättsmedel**

Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden liksom personer som är eftersökta vid förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder har tillgång till effektiva

rättsmedel enligt nationell rätt, om rättigheterna enligt detta direktiv har åsidosatts.

Or. it

Motivering

Denna bestämmelse finns i artikel 12 i direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet. Av effektivitets- och konsekvensskäl tycks det nödvändigt att ta med denna bestämmelse även i det nuvarande direktivet.

MOTIVERING

Förslaget till direktiv om ”rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden” omfattas, precis som flera andra åtgärder som redan vidtagits¹ eller för närvarande diskuteras², av den färdplan för att stärka misstänkta eller åtalade personers processuella rättigheter vid straffrättsliga förfaranden som antogs av rådet den 30 november 2009³.

I Stockholmsprogrammet lades tonvikten vid att stärka individens rättigheter i det straffrättsliga förfarandet. Kravet på att genom gemensamma miniminormer säkerställa ett faktiskt och tillräckligt enhetligt åtnjutande av rätten till en rättvis rättegång under alla skeden av förfarandet för barn under 18 år hör samman med målet att främja ett ömsesidigt erkännande av straffrättsliga domar och avgöranden och se till att det europeiska området med rättvisa fungerar på rätt sätt.

Direktivförslaget ingår också i EU:s program för barnets rättigheter⁴ och syftar till att främja barns rättigheter även i ljuset av andra instrument, inte minst riktlinjerna från Europarådets ministerkommitté om barnanpassad rättskipning⁵. Instrument av detta slag är inte bindande EU-lagstiftning, vilket innebär att de garantier som fastställs i dem inte tillämpas på ett fullständigt och enhetligt sätt i medlemsstaterna.

Kommissionen gör uppskattningen att över en miljon barn är föremål för straffrättsliga förfaranden i EU varje år, dvs. 12 procent av alla personer som är inblandade i straffrättsliga förfaranden i EU. Detta höga antal ger anledning till oro, med det är också bekymmersamt att det för närvarande finns stora skillnader mellan hur medlemsstaterna behandlar de barn som är föremål för ett straffrättsligt förfarande. Forskning på EU-nivå visar att barnets rättigheter inte skyddas tillräckligt i de olika skedena av de straffrättsliga förfarandena i EU, och Europadomstolen har avkunnat många fällande domar mot enskilda medlemsstater.

Trots att det finns ett stort antal internationella dokument finns det faktiskt inte någon rättslig definition av vad som menas med en ”rättvis rättegång för barn”, och den rättspraxis som finns är ofullständig och fragmenterad.

För närvarande har bara sex medlemsstater (Belgien, Grekland, Italien, Luxemburg, Slovakien och Tjeckien) specialiserade åklagarmyndigheter för barn, och i nio medlemsstater finns det inte ens speciella domstolar. Bara i 12 medlemsstater finns det en särskild

¹ Redan vidtagna åtgärder: direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden; direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden; direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet; rekommendationen av den 27 november 2013 om processuella garantier för sårbara misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden; rekommendationen av den 27 november 2013 om rätt till rättshjälp för misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden.

² Dessa omfattar bland annat förslaget till direktiv om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegång i straffrättsliga förfaranden, vilket lades fram den 27 november 2013, och förslaget till direktiv om provisorisk rättshjälp för frihetsberövade misstänkta eller tilltalade och om rättshjälp inom ramen för förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder, vilket lades fram den 27 november 2013.

³ Rådets resolution av den 30 november 2009 om en färdplan för att stärka misstänkta eller åtalade personers processuella rättigheter vid straffrättsliga förfaranden.

⁴ Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 15 februari 2011.

⁵ Riktlinjerna från Europarådets ministerkommitté om barnanpassad rättskipning, vilka antogs av Europarådets ministerkommitté den 17 november 2010.

obligatorisk utbildning för domare och advokater som kommer i kontakt med barn i sitt arbete. I några medlemsstater saknas det garantier för rätten till tillgång till advokat, i andra beviljas denna tillgång bara i domstol, dvs. inte på polisstationer. Det finns också medlemsstater där den behöriga domstolen ska fatta beslut i denna fråga. Följden blir att ett stort antal barn i dagens EU inte tillerkänns den grundläggande rätten att biträdas av en försvarare.

Det är mot denna bakgrund som man ska läsa kommissionens direktivförslag, som syftar till att fastställa en begränsad men sammanhängande uppsättning rättigheter för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (eller som är föremål för förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder). Detta sker i form av en strukturerad uppsättning ”minimimormer” som är förbundna med varandra och anpassade efter barns särskilda behov under alla skeden av förfarandet.

Föredraganden stöder tankegångarna bakom förslaget och det allmänna upplägget och ställer sig även bakom det huvudsakliga innehållet, bland annat följande: rätten till obligatoriskt biträde av en försvarare, vilken är nära förbunden med rätten till rättshjälp; rätten till en individuell bedömning; bestämmelserna om förhör; möjligheten för barnet att delta i förhandlingarna; kravet på specialutbildning för domare, polis, fängelsepersonal, advokater och andra som kommer i kontakt med barn i sitt arbete; bestämmelserna om frihetsberövande, enligt vilka häktning bör tillämpas endast om det inte finns något annat alternativ. Dessutom finns det garantier för att barn ska hållas avskilda från vuxna, såvida det inte ligger i barnets intresse att fatta ett annat beslut.

Föredraganden föreslår en rad ändringsförslag som nästan uteslutande syftar till att förbättra, utvidga, stärka eller förtydliga de olika rättigheter som fastställs i kommissionens förslag.

De enda tilläggen till denna uppsättning rättigheter är en ny artikel om rättsmedel vid överträdelse av de rättigheter som anges i direktivet och en ny punkt i början av artikel 12 (om rätten till särskild behandling vid frihetsberövande), som fastställer en rad minimigarantier, bland annat barnets rätt att få besök av den person som har föräldraansvar för barnet eller av en annan lämplig vuxen, för den händelse att barnets grips. Detta är något som inte regleras i kommissionens förslag.

Bland förslagen om att utöka rättigheterna kan man framför allt nämna den ”generella” utvidgningen av hela direktivets tillämpningsområde till att omfatta ungdomar som fyllt 18 men inte 21, förutsatt att det berörda brottet begåtts före 18 års ålder.

Det finns flera andra förslag om att utöka eller stärka specifika rättigheter. När det gäller undantag har föredraganden ansett det lämpligt att slå fast att sådana kan vara berättigade på grundval av en bedömning från fall till fall av barnets bästa. Undantag kan dock inte beviljas på grundval av kriterier som är ännu vagare än så (eller som eventuellt är alltför strikta). Framför allt är det dock inte acceptabelt med kriterier som inte hänger samman med själva avsikten med garantierna.

Bland de ändringsförslag som har som mål att förtydliga kommissionens föreslagna bestämmelser kan man nämna ändringsförslagen till artikel 5, där det fastställs hur man ska utse ”en annan lämplig vuxen” om det inte går att nå den person som har föräldraansvar för barnet, eller artikel 7, där de främsta syftena med den individuella bedömningen förtydligas.

I detta hänseende och rent generellt har man försökt se till att inrättandet av särskilda garantier som tar hänsyn till åldern och sårbarheten för misstänkta eller tilltalade barn i straffrättsliga

förfaranden inte ger upphov till snedvridningar som hindrar straffrättsliga förfaranden från att fylla sin funktion, nämligen att göra det möjligt för den rättsliga myndigheten att objektivt och opartiskt fastställa om en viss person kan göras straffrättsligt ansvarig för ett visst brott.